

boeken

Roman

Westers idealisme verdwijnt in harde Afrikaanse realiteit

Cynici hebben Afrika al lang opgegeven. Armoede, bijgeloof, ziektes, machtsmisbruik, corruptie, uitbuiting, stammenoorlogen, ze smoren elke verbetering in de kiem. Zelfs idealisten die de kar uit de modder proberen te trekken, houden het na een tijdje voor gezien. En wanneer ze toch blijven, dan is het omdat Afrika onder hun huid is gekropen. Ze voelen zich in de Eerste Wereld volkomen misplaatst.

Tom van Naegel, hoofdpersoon van David van Bodegoms debuutroman *Nood breekt wet*, is vol goede moed naar Ghana afgereisd om er als arts te gaan werken.

In het begin vindt hij het werk boeiend en nuttig, en zijn nieuwe omgeving amusant. Hij vermaakt ons met zijn naïviteit. Zo leert hij de plaatselijke taal uit het enige beschikbare boek, de Bijbel. 'Het gevolg was dat hij nog geen kop koffie kon bestellen, maar met enige moeite wel een korte mis had kunnen houden.'

Na een paar maanden bladdert

Als hij ontdekt dat de door hem verstrekte medicijnen nep zijn, geeft hij er de brui aan

Toms optimisme echter af. Hij is gekomen om goed te doen, maar weet na een tijdje niet meer wat goed of verkeerd is. Zijn westerse ethiek bot onder invloed van de Afrikaanse gewoonten langzaam af, zijn perfectionisme plooit zich naar de beperkte mogelijkheden, en bij de talloze gevallen die hij in hoog tempo moet afwerken, zijn er altijd wel een paar waarbij

hij ernaast zit. Als hij ontdekt dat de door hem verstrekte medicijnen nep zijn, geeft hij er de brui aan en keert naar Nederland terug.

Daar blijkt hij weer te Afrikaans om nog te passen in een zorgstelsel dat door de medische stand financieel wordt leeggeplun-

derd. Dus keert hij naar Ghana terug, inmiddels gediagnosticeerd als ongeneeslijke tbc-patiënt.

Nood breekt wet is even ingehouden van verteltrant als indringend in zijn effect op de lezer. De auteur, zelf arts met jarenlange tropenervaring, weet waarover hij het heeft. Maar dat hij ons overtuigt, is niet alleen te danken aan zijn professionele expertise, maar ook aan zijn literaire vermogens.

Jaap Goedebuure

Nood breekt wet, David van Bodegom, Prometheus, 294 blz., €17,95.

